

Szanowni Państwo !

W okresie ostatnich czterech miesięcy mijającego roku odbył się LIX Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego (19-23 września, Poznań), na początku którego miało miejsce Walne Zgromadzenie Członków (19 września), poprzedzone posiedzeniem Prezydium Zarządu Głównego (18 września).

W kolejnych miesiącach odbywały się trzy posiedzenia Prezydium ZG (10 października, 7 listopada i 5 grudnia) oraz posiedzenie Zarządu Głównego w dniu 5 grudnia – w gościnnych pomieszczeniach Politechniki Wrocławskiej, dzięki przychylności Dziekana Wydziału Chemicznego prof. Andrzeja Ożyhara.

Dwie kwestie zdominowały naszą działalność w tym okresie – zasiedlenie budynku przy ul. Freta 16 po remoncie połączone z uruchomieniem Muzeum Marii Skłodowskiej-Curie (MSC) oraz obchody 150 rocznicy urodzin Marii Skłodowskiej-Curie w przyszłym roku. W obu przypadkach widoczne są postępy. Remont budynku dobiega końca. Aktualnie dokonywane są odbiory, w których uczestniczą przedstawiciele władz Miasta Stołecznego Warszawy. W zakładzie Gospodarowania Nieruchomościami Dzielnicy Miasta Stołecznego złożyliśmy wniosek o wynajem budynku przy ul. Freta 16 na preferencyjnych zasadach. Odbyła się pierwsza tura negocjacji, podczas których przedstawiliśmy nasze oczekiwania, możliwości i plany co do zagospodarowania obiektu. Oczekujemy na daleko idącą przychylność Miasta Stołecznego – podpisanie umowy wynajmu na czas możliwie długi przy preferencyjnych stawkach czynszu i sukcesywne zasiedlenie budynku od stycznia przyszłego roku. Stan finansów niestety nie umożliwi natychmiastowego przeniesienia Muzeum MSC. Wykonanie wystaw i urządzenie Muzeum będzie zależne od pozyskania funduszy na ten cel. Przeprowadziliśmy wiele rozmów i złożyliśmy kilka wniosków o środki finansowe na zagospodarowanie budynku, między innymi do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, licząc, że nasze starania zakończą się sukcesem. Firma Nizio Design International przekazała projekt wykonania wystaw w Muzeum MSC i urządzenia budynku przy ul. Freta 16. Będzie też sprawowała nadzór nad jego wdrożeniem. Krystalizuje się program obchodów 150 rocznicy urodzin Marii Skłodowskiej-Curie, nad którymi pieczę sprawuje Izabela Madura, wiceprezes ZG PTChem. Niezwykle aktywnie zabiega o środki finansowe na ten cel. Koordynuje też zakrojone na szeroką skalę wydarzenia planowane w Stolicy i innych miastach. Żywimy nadzieję, że obchody będą ważnym wydarzeniem naukowym, kulturalnym i społecznym oraz że przyczynia się do: zgłębienia wiedzy o dokonaniach naszej wielkiej rodaczki, a także do wzrostu renomy naszego Towarzystwa, przychylnego postrzegania naszego kraju, regionu mazowieckiego, Miasta Stołecznego.

Walne Zgromadzenie było okazją do podsumowania minionego roku i minionej kadencji władz PTChem, którego dokonał Prezes Senior, prof. B. Buszewski – przedstawione zostały sprawozdania: Głównej Komisji Rewizyjnej (prof. S. Witkowski) oraz z działalności: Muzeum MSC (mgr M.E. Rosen), Komitetu Głównego Olimpiady Chemicznej (prof. M. Orlik) i wydawnictw – Orbitala (I. Madura) oraz Wiadomości Chemicznych (prof. Z. Latajka). Wszystkie sprawozdania zostały przez Walne Zgromadzenie przyjęte jednomyślnie.

Przedstawiłem pokrótce najważniejsze wyzwania stojące przed Towarzystwem w trwającej od początku 2016 roku kadencji władz. Jacek Lipok, członek Prezydium ZG, zgłosił w ramach wolnych wniosków propozycję ujednoczenia składek członkowskich studentów oraz odstąpienia od obowiązku płacenia składek przez członków seniorów. Podjęte zostały uchwały – obowiązujące – od 19 września 2016 roku – pierwsza: studenci i uczniowie szkół ponadgimnazjalnych zobowiązani są do uiszczania składki rocznej w wysokości 15 zł, począwszy od roku, w którym zostali przyjęci do Towarzystwa oraz druga: osoby, które ukończyły 70 rok życia mogą wnioskować do Prezesa ZG o zwolnienie z

obowiązku opłacania składek. Obie uchwały zostały przyjęte zdecydowaną większością głosów i idą naprzeciw oczekiwaniom naszego środowiska.

Gościem październikowego posiedzenia Prezydium ZG była Prezes Die Gesellschaft Deutscher Chemiker (GDCh), prof. Thiesbe Lindhorst. Wizyta miała na celu pobudzenie od dawna rozwijanej współpracy między PTChem i GDCh. Zostaliśmy zaproszeni na obchody 150 rocznicy powstania GDCh, którego przedstawiciele będą gośćmi przyszłorocznych obchodów 150 rocznicy urodzin Marii Skłodowskiej-Curie i 100 rocznicy powstania PTChem. (w 2019). Rozmowy dotyczyły ponadto innych aspektów współpracy – między innymi – wzajemnego zapraszania uczonych i studentów na ważne wydarzenia naukowe organizowane przez nasze Towarzystwa.

Gościem listopadowego posiedzenia Prezydium ZG był prof. O. Achmatowicz – przewodniczący komisji terminologii Chemicznej PTChem i Członek Tytułarny VII Oddziału IUPAC „Chemical Nomenclature and Structure Representation. Profesor poinformował o inicjatywach IUPAC w zakresie terminologii chemicznej oraz aktywności Komisji Terminologii PTChem. Powstały lub powstają polskojęzyczne wersje terminologii z zakresu chemii organicznej i nieorganicznej, natomiast do opracowania w języku polskim pozostała terminologia fizykochemiczna – skompilowana w tak zwanej „Green Book” oraz nomenklatura ogólna zawarta w tak zwanej „Cold Book”. PTChem podejmie działania w kierunku utworzenia zespołów, które zajmą się tłumaczeniem ostatnich dwu pozycji. Profesor wspomniał też o problemach z nazwami polskimi nazw odkrywanych pierwiastków. Do dyskusji nad tą kwestią warto by zaprosić przedstawicieli innych dziedzin – fizyków, językoznawców.

Na grudniowym posiedzeniu Zarządu Głównego i poprzedzającym posiedzeniu Prezydium odbyły się głosowania nad uhonorowaniem wybitnych przedstawicieli nauk chemicznych wyróżnieniami i medalami PTChem. Nie wszystkie medale zostały przyznane wobec braku zgłoszenia do niektórych z nich jak i winie w ocenie osób proponowanych przez Komisję do spraw Medalii i Wyróżnień oraz Zarząd Główny. Rozgorzała dyskusja, która uwydatniła, że procedury wyłaniania osób uhonorowanych należy uściślić. Te uściślenia zostaną zaproponowane przed kolejnym posiedzeniem Zarządu Głównego w czerwcu przyszłego roku. – które miejmy nadzieję, że odbędzie się w wyremontowanym budynku przy ul. Freta 16. W kwestii medali podjęte zostały uchwały o częściowej zmianie tytułu przyznania Medalu im. Jana Zawadzkiego, na – „za wybitne osiągnięcia naukowe z zakresu chemii fizycznej” (dotychczas było „za wybitne osiągnięcia naukowe z zakresu chemii fizycznej i nieorganicznej”) oraz reaktywowanie ustanowionego wcześniej Medalu im. Bogusławy i Włodzimierza Trzebiatowskich – „za wybitne osiągnięcia naukowe z zakresu chemii organicznej”. Co się tyczy ostatniego z wyżej wymienionych medali przedłużony został – wyjątkowo – termin zgłaszania kandydatów do końca lutego 2017 roku. Zarząd Główny przyjął – większością głosów – uchwałę dotyczącą zasad organizacji dorocznych Zjazdów PTChem. Uchwała ta doprecyzowuje relacje ZG (Biuro) PTChem – organizator , a także kwestie wyboru organizatora i sprawy finansowe. Po przyjęciu powyżej wspomnianej uchwały i prezentacjach Oddziałów PTChem oferujących organizację kolejnych Zjazdów dokonany został wybór. I tak, Zjazd PTChem w 2018 roku organizuje Oddział krakowski, a w 2019 oddział Warszawski i będzie to Zjazd Jubileuszu 100 lecia powstania naszego Towarzystwa. Wspomnę, że w trakcie grudniowego posiedzenia ZG zaprezentował swoje osiągnięcia Oddział Warszawski i Oddział Krakowski.

Wobec wcześniejszej deklaracji skrótowego przedstawiania informacji w moich notatkach wspomnę tylko o obchodach 70 rocznicy Oddziałów Toruńskiego i Wrocławskiego, które miały miejsce w końcówce roku i uczestnictwie Członków Prezydium ZG i pracowników Biura PTChem w wielu wydarzeniach kulturalnych i społecznych, które miały miejsce w ostatnich czterech miesiącach roku.

Miniony rok był pełen wyzwań, a nadchodzący będzie jeszcze trudniejszy. Wierzę jednak, że za rok będziemy świętować sukces.

Wszystkim Członkom naszego Towarzystwa, Sympatykom i darczyńcom życzę pogodnych, radosnych i pełnych nadziei Świąt Bożego narodzenia oraz zdrowia, pomyślności i sukcesów w nadchodzącym Nowym 2017 Roku.

Warszawa, 19 grudnia 2016 roku

(Notatki nr 4)

Jerzy Błażejowski